

PERIÓDICH VERMELL

SALUT PÚBLICA ## INTERESSOS POPULARS ## ARTS Y LLETRAS

PREUS DE VENTA
 25 exemplars. Una pesseta
 Cada número. 2 quartos
 Surt a llum ab tota regularitat a lo menos una vegada cada setmana

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ
 96 - RONDA DE LA UNIVERSITAT - 96
 BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
 Tot Espanya, portat a domicili. 8 rals trimestre
 Països de la Unió Postal. 16 id. id.
 Dona números extraordinaris sempre que ho demanan las circumstancies

VIII
LO PROCÉS DEL PAPAT

(Acabament)

EXTRACTE DEL DISCURS DE Me GUIZARD, ATVOCAT DEFENSOR DEL COMTE GIROLAMO MASTAI, NEVOT DE PIO IX Y PROMOVEDOR DEL PROCÉS.

M. Guizard llegeix alguns passatjes de la obra acriminada y 'ls critica. Segons sa opinió, tals escrits deshonoran la república de las Lletres y las lletres de la República. Reconeix a la historia lo dret de aixecar la pedra de la tomba; justifica que las citas dels historiadors nomenats per M. Delattre, están acordes ab los fets posats en joch en la novela; concedeix que hi poden haber hagut alguns papas dels quals se hage trobat algo que dir, pero que Pio IX no es pas de aquestos. Pio IX ha sigut objecte del afecte y de la adhesió de la comtesa de Spaur; pero alló era un carinyo pur; alló era una devoció desinteressada.

A Fransa es ahont menos deuria atacarse a Pio IX. Quan a la Fransa van sobrevenirli desastres (aludeix a las inundacions de Tolosa) Pio IX va enviar deu mil franchs; Garibaldi, de qui l'atvocat contrari ha parlat, no mes va enviar quatre mil.—M. Guizard olvida que la Fransa envia cad' any un milió y mitj a Pio IX per lo diner de Sant Pere, mentres que Garibaldi no ha rebut may cap diner de la Fransa, venint en cambi a batrers per ella.

L' atvocat del comte Mastai cita a Cavaignac, que demaná a Pio IX sa benedicció, y a M. Thiers, que havia acceptat lo títol de canonge honorari de Sant Joan de Letran. També parla de Lacordaire y de Montalembert que han fet l' elogi del últim papa.

«Y vosaltres, senyors, diu M. Guizard dirigintse als jutjes, vosaltres mateixos habéu anat a agenollarvos en la catedral de Montpeller quan la noticia de la mort de Pio IX arribá aquí. Vosaltres habéu tributat públicament homenatge a n' aquest papa; vosaltres no podéu avuy contradirvos!»

M. Guizard sosté que hi ha hagut calumnia quan se ha tractat a Pio IX de adúltero, quan se l' ha tractat de assassino, y quan se l' ha tractat de moneder fals. Fa notar que no se ha produït cap argument respecte a questa qüestió de la moneda falsa.

L' atvocat del comte Mastai acaba llegint varios articles que M. Leo Taxil ha escrit contra la magistratura, que considera com una potencia enemiga, perque 'ls magistrats, en general, están dotats de sentiments relligiosos.

«M. Leo Taxil, diu, espera que, fent allargar aquest procés acabarà tenint per jutjes magistrats nous, nomenats després de lo que 'ls republicans ne diuen la reforma de la magistratura. Pero desde ara jo dich a n' aquestos jutjes futurs, per lo cas de que nosaltres tinguessem de presentarnos devant d' ells, que si deixessin a Leo Taxil sens cástich, sense la indemnació que 's demana, tindrian de donar compte de son fallo a un jutje que es son sobeirá, y del qual no pot escarparsen ningú: aquest jutje dels jutjes, es Deu.»

RÉPLICA DE Me DELATTRE

M. Delattre demana respondre tres mots a las paraulas de M. Guizard.

1.er Pren acta de lo que l' atvocat de la part adversa ha reconegut que la obra acriminada concordava ab los testimonis dels historiadors italians, y que per consegüent la novela *Los Amors Secrets de Pio IX*, ab tot y ser novela, te un caràcter históric.

2.º Ja que se han invocat los testimonis de Lacordaire y de Montalembert, es bo recordar lo següent:

—Lo pare Lacordaire, general dels Dominicans, ha declarat, avans de morir, que 'l govern dels Estats y de la Iglesia era lo pitjor dels governs, y que 'ls periódichs católics de Roma y de Paris patrocinats per Pio IX eran «la mes gran insolencia que haja pogut ser autorisada en nom de la Iglesia;»

—Lo comte de Montalembert, lo fogós católic, ha reconegut que havia après massa tart a coneixe 'l caràcter del papa; ha autorisat (aixó es históric) a un periódich francés pera reproduhir los termes en los quals havia expressat son sentiment de haber contribuït a la ocupació de Roma y al enderrocament de la República per las armas francesas. «Jo miro com un cástich de Deu, havia dit al Director del periódich francés, la cruel malaltia que 'm te enclotat en lo llit de dolor, per haber cooperat a la expedició de Roma.»

3.er Si no habém insistit en nostras acusacions de moneder fals, es que en aquesta qüestió no 'ne ha semblat valdre la pena de insistir. Es tan cert lo que dihém, que, en lo cas final, contra lo que nosaltres esperém, de tenir de pagar los doscents mil franchs que nostre adversari 'ns demana, si portessem aquest diner en monedas de Pio IX, lo mateix defensor del comte Mastai no las voldria pas. Aquesta es nostra millor resposta.»

Un esclaiement de riallas de aprobació acullí aquesta sortida.

(Del folleto *L'affaire Leo Taxil-Pie IX*)

** **

Al estar en aquest punt y donar per acabats los articles sobre 'l *Procés del papat*, arriba a nostras mans *El Patriota*, periódich de Madrid, del qual ne traduhim lo següent:

«Lo tribunal que devia fallar en la causa formada a M. Leo Taxil per la publicació de la novela titulada *Los Amors secrets de Pio IX*, ha dictat ja la corresponent absolució, en vista de las probas presentadas per l' atvocat Delattre pera demostrar que l' autor de la novela en qüestió se ha quedat molt curt al parlar de la *afició donesca* de aquell sant pare.»

Com no es procedir noble fer llenya d' arbre caygut, LA TRAMONTANA no anyadeix una paraula mes a eixos articles, puig lo publicat fins aquí basta y sobra per fer obrir l' ull de lo que son certas farsas a tots los que no tingan la conciencia ab aixamplas, un matalás al clatelló l' enteniment forrat de suro.

AL ACTUAL MINISTERI

Per cantar vostras glorias qu' es ma lira?
 Supposem nos qu' es bona, per essencia.
 Quina musa 'm dará prou eloqüencia
 Per lloar vosres fets, que 'l mon admira?
 Al pensar que no puch m' ompleno d' ira;
 Puig voldria enlayrarvos (ab conciencia)
 Fins al éter celest de la eminencia,
 Y ab la sola emoció 'l servell se 'm gira.
 En octavas reals un llarch poema
 Altre dia desitjo dedicarvos,
 Alabant fins al cel vostre sistema
 Que a la Espanya enriqueix y emancipa.
 Avuy, mon gran anhel es contemplarvos
 Ab las camas al cul, y tocant pipa.

J. GUINART

A LA PREMPA ESPANYOLA

Lo dijous 13 del corrent, al irabarse un embarg en lo Café d' Europa de aquesta capital, lo comissionat executor senyor Puiguriquer, auxiliat per la forsa pública, expulsà a alguns representants de la prempa periòdica que se estavan quieta y tranquilament en aquell local ab consentiment, y fins ab exprés desitj manifestat per lo dueny de la casa.

No donaren los citats representants de la prempa cap motiu que justifiqués mida tan insolita, limitantse a presenciari un acte ab lo natural desitj d' enterar al públich de tots sos incidents, pera no exposarse a la persecució fiscal a que dona Hoch en lo dia la publicació de noticias inexactas, encar que 's donguin involuntariament y per falta de informes suficients.

Veient desconegut l' indiscutible dret que té tot ciutadà de permetre la estancia en son inviolable domicili a las personas de sa estimació y confiança, y veient, per altra part, que ab la expulsió referida y otras amenassas que, sens amagarlas, se han dirigit als periòdistas, se inferia a la prempa, es a dir, als òrgans de la pública opinió, un verdader agravi y un inexcusable contrafur, los representants dels periòdichs El Diluvio, La Gaceta de Cataluña, La Renaixensa, El Principado y La Libertad pasaren a posar aquestos fets en coneixement del Excm. Sr. Gobernador civil de la provincia, ab la esperansa de trobar en tan ilustrada autoritat la reparació deguda a lo que ells cregueren ser una extralimitació de sos agents.

L' Excm. Sr. Gobernador civil don Francisco Moreu Sanchez, representant en aquesta provincia de un govern lliberal, després de manifestar que ignorava que s' haguessen dirigit amenassas a la prempa, aprobà la expulsió dels periòdistas, negant als particulars lo dret de rebre en sa casa a las personas de sa confiança y agrado, mentres se trabés l' embarg, alegant que no hi havia cap ley que previngués la presencia en aquestos actes dels individuos de la prempa. En vá se oposà a tan extranya teoria i principi legal de que es lícit tot lo que no está expresament vedat per la ley; l' Excm. senyor Gobernador civil de aquesta provincia no volgué baix cap concepte reconeixer aquest rudimentari principi de dret, per qual motiu lo Hoch ahont se executin los embarg queda tanca a la prempa, encar que sollicitin y consintixin sa presencia 'ls industrials duenyos, y com a tals árbitres de sos respectius domicilis.

Los infrascrits, al posar aquestos fets en coneixement del públich, protestan de la manera més formal y solemne contra 'ls atachs que en sí portan tant a la inviolabilitat del domicili com als llegítims furs de la prempa periòdica; atachs tan més injustificats quan procedeixen del representant de una situació política que blasona de lliberal y fa gala de respectar las lleys e interpretarlas ab un criteri ampli y expansiu.

A la prempa espanyola, sens distinció de colors, suplican així mateix se digni concedir en sas columnas hospitalitat a n' aquesta protesta, pera que la opinió pública sia jutje del dret que 'ns assisteix.

Barcelona 17 Juliol de 1882. Lo Director d' El Diluvio, Joseph Laribal.— Lo Director de La Gaceta de Cataluña, J. Roca y Roca.— Lo Director de La Renaixensa, Angel Guimerà.— Lo Director d' El Principado, Carlos Frontaura.— Per La Libertad, Emili Domenech.— Lo Director de La Correspondencia Ibérica, Félix Torruella.— Per La Campana de Gracia, I. L. Bernagossi.— Lo Director de Lo Nunci, Conrat Roure.— Lo Director de La Tramontana, J. Llunas y P.— Lo Director de La Mosca Roja, Guillelm Parera.

BRINDIS

(IMPROVISACIÓ)

A MON AMICH L' ENTUSSIASTA CATALANISTA A. CARBÓ

¡Ay Castilla castellana! ¡Ay si 'm trencas lo quart pal! (V. Balaguer)

Perque som proteccionistas are 'ns dihent egoistas de Castilla 'ls castellans; y nos mouhen forta guerra sens pensar que 'ns aterra, puig som fills de braua terra, puig som fills de catalans.

Envejan a Catalunya que 'l ceptre d' industria empunya que treballant ha obtingut; y... ¡oh ma patria! ja retuda cercan véure, y rompuda nostra barra més volguda que sols resta en nostre escut.

Res d' aixó nos maravella, ja sabem lo qu' es Castella; prou va dirho un mestra gay entonant cançó galana, ¡Oh Castella castellana si la terra catalana no t' hagués conegut may!

De las barras catalanas q' han trencat tres molt ufanas; Dret, Justicia y Libertat; Una sola, una 'a resta, la d' industria n' es aquesta; mal que siga ab forta gesta conservem la qu' ha quedat.

Despreciem als castellans. Abridgemnos, catalans sota d' un mateix penó que la victoria no es llunya, y brindem per Catalunya, per l' hermos ceptre qu' empunya, y brindem per protecció.

PEPITO GARLOPA

Tres denuncias mes se han afegit a las duas que consignaren la setmana passada: duas a la Gaceta de Cataluña y un' altra al Diluvio.

Ves ab aquestos precedents qui se atreveix a obrir boca.

Nosaltres que tinguerem la honra de ser los primers, creyém inútil fer constar que a tots desitjem bona sort en la ensopegada fusionera.

Ja haurán vist los nostres lectors la trastada fusionista de la setmana passada, respecte a las láminas dels setmanals ilustrats.

Alló si que fou bogada neta. LA TRAMONTANA va tenir molts companys.

En una paraula: Tots los periòdichs lliberals de Barcelona que publican caricaturas, TOTS van tenir contratemps. Lo Nunci, La Mosca, La Esquilla y La Tramontana, varen sortir sense dibuix, El Loro ab una lámina seria després de prohibida una caricatura, y fins la serífica Campana de Gracia va sortir coixeiant de la censura previa.

Pero la mes piramidal de totas tocá a nostre apreciat colega La Mosca. Al seu administrador va passarli per la barretina donar lo seu retrato al públich, y ab tal salero debian dibuixarlo, que a ca la Governació van dirli que nones. Van enviar fotografias del administrador, va presentarse ell mateix y... naranjas. Lo periòdich La Mosca va tenir de contentarse ab publicar al lloch de la lámina un escrit que tituló Nuestro muñeco; en lo qual se donavan detalls de la vida y miracles del tronat personatge de la lámina, y qual explicació li ha valgut ser portada als tribunals ordinaris junt ab altres tres companys de penas y fatigas.

Y tot aixó coincideix ab las declaracions del govern dihent que 's disfruta gran llibertat de imprenta.

¡Jo 't flich lo dia qu' escatimin la tal llibertat! ¡Ja caldrá que 'ls periodistas tanquem lo cervell de cop!

Sembla que torna a remoures lo de la aneixió a Barcelona dels pobles que la voltan.

Los Ajuntaments deurian cuydarse millor dels interessos dels seus administrats, probant que no s' hi dórmnen en assumptos de tanta monta, y oposantse en tot lo que pugan a la aneixió.

Ja ho 'habém dit un' altre vegada: Aquest absorbiment no portaria cap ventatje a Barcelona, y en cambi perjudicaria notablement los interessos dels pobles anexionats.

¡A fora las centralisacions! ¡Visca l' autonomia!

La huelga general provocada pe 'ls fabricants de Sallent continúa sense novetat.

Aquells senyors feudals que tant baladrejavan de protecció al treball, se han conjurat tots, plegats contra 'ls obrers, perque en una fábrica

demanaren que 's pagués la feyna com a las altres.

Molts de aquells fabricants se dihen lliberals, amichs del obrer, y tot lo que vulgan; pero de fets no son mes que uns traficants de carn humana que per acaparar riquesas no hi ha baixesa que no fassin, miseria que perdonin, ni indignitat que no acceptin.

La Veu Sallentina, periòdich de aquella localitat, mereix un entussiasta aplauso per la fermesa ab que s' ha posat del costat de la rahó defentsant al obrer, molt mes digne de lloa quan se tracta de una vila d' escasa població, ahont sempre las influencias y 'l caciquisme tot ho maleja y perverteix.

No desmayi La Veu Sallentina, que per aquest camí es per ahont se conquistan las simpatias dels fills del treball, y per ahont se troba la satisfacció de cumplir ab son deber.

Però qué diantrevolen que 'ls digui dels embargs?

Cinch denuncias en pochos dias me sembla que son per esperterrar a qualsevol.

Y com si encara no n' hi hagués prou, quatre periòdichs portats als tribunals ordinaris. (Vejis l' Ultima hora.)

Ab aixó sols los diré, que l' Administració econòmica ho fa no tant malament com sempre, perque ara ja ho fa... pitjor; que las ilegalitats y arbitrariedades están a la ordre del dia, y de la nit, y de la matinada, y d' entrada de fosch; y 'ls atropellos als contribuyents por todo lo alto del sistema madrilenyo.

Y llestos. No m' embolico.

Lo rey d' Espanya ha donat 5,000 pessetas pera las victimas del carrer de Amalia.

En fi, es diner d' Espanya, que a Espanya 's queda.

Y llegeixo en un periòdich:

«Lo rey y la reina han contribuhit ab 7,000 pessetas pera 'l diner de Sant Pere que s' está recaudant a Madrid.»

Aquí no hi vindria mal un comentari valent; mes de segur que al moment daria feyna al fiscal.

De una petita visita facultativa que l' alcalde de Sant Martí ha fer que 's passés per las fábricas de aquella població, n' ha resultat tenirse de aplicar una multa a quatre fabricants per no reunir sas calderas la seguretat indispensable pera garantir la vida dels treballadors.

Aquestos quatre fabricants se 'ns dupte debian demostra molt sentiment per las desgracias del carrer de Amalia, pero tocant a casa seva...

Mentres lo treball de molts siga propietat de uns quants, aixó no podrá ser may curat radicalment.

Mes victimas del treball.

En una sanja que se obria en lo carrer del Triunfo a Sant Martí de Provensals va haberhi una despresa de terras sepultant a tres obrers, dels quals ne fou extret un de mort y un altre en estat gravissim.

Y las familias de aquestas victimas quin socorro tindrán?

¡A lo menos haguessen mort a dotzenas, com en lo carrer de Amalia!

A Berga han comensat los embargos de la manera mes desastrosa.

Van a embargar a un café, y 'ls donan sachs de taps de suro que 's posan a contar.

Tot contant arriba gent, se forman grupos, venen crits y luego empaytan al comissionat.

Lo comissionat se amaga a las taulas del teatro y la gent lo persegueix.

Vol enfilarse dalt del telar per' amagarse millor, y ¡oh desgracia! al agafarse a la corda per ahont volia pujar comensa a tocar una esquella. La nit anterior se havia representat La Esquilla de la Terratxa de Pitarrá y aquella corda era la de la esquella en la funció. Es descobert per las esquellotadas y nou susto y nova persecució.

Surt al carrer tot fugint y me l'escalabran de mala manera ab pedradas y altres projectils.

Te sort de refugiarse á una casa ahont los duenyos lo defensen.

Demana perdó al poble y diu que no hi tornarà mes.

Los grupos no s'enten de rahons y volen pelarlo.

Lo jutje, l'arcalde, ls agutzils, res hi val.

Al últim surt lo Santcristo gros: l'autoritat militar.

Ve un estat de siti vergonyant que dona quinze minuts de temps pera respirar.

Passan tres ó quatre horas, van los soldats á la casa refugi del comissionat, se l'emportan entre filas entre xiulets y crits

Y aquí dió fin el sainete perdonad sus muchas faltas.

A Girona s'queixan de que mentres la Guardia civil continúa concentrada en la capital, los robos y assassinats están á l'ordre del dia per fora.

Paciencia y fastidiarse, amiguets, primer de tot son los embargs.

Aquestos últims dias ha fet un any que va morir lo vellat Joaquim Arrufat, veterano de la democracia, y que trobantse en l'hospital de Santa Creu fou objecte de alguns maltractes per sas ideas.

Trasladat á una casa de Gracia y cuydat per sos numerosos amichs, morí deixant un buyt en las filas democráticas.

LA TRAMONTANA, que fá un any publicava sa biografia y son retrato en lo lliet de mort, no pot menós de tributarli avuy un carinyós recort al arribar lo primer aniversari de sa defunció.

La partida de la porra sembla que ha comensat á funcionar per Barcelona, recordant aquells hermosos temps sagastinescos de l'any 1872.

Lo senyor Vidal y Durán, redactor del Diluvio, fou objecte de un brutal atropello lo dimars á la nit al sortir de un teatro. Quatre homes garrot en má lo voltaren al arribar á la plassa de Junqueras.

Sort tingué de saber demostrar als agressors que no era manco; y després de un combat en que rebé y feu varias averías, va poder lliurar-se de las hassanyas de aquells perularis.

No bastan ja ls fiscals de imprenta, ni tribunals ordinaris pera l'escriptor. Es precís encara un argument mes contundent: la partida de la porra.

Nosaltres ja ns donem per avisats ab lo passat al nostre company senyor Vidal, y fem promesa de no anar may incautamente ab las mans á la butxaca després de post lo sol.

Sembla que la civilisació posará fondas arrels á Espanya durant los temps fusionistas.

L'Ajuntament de Igualada ha fet aumentar lo raig de las fonts ab una aygua que fa agafar mals de ventre y cólichs.

Entre aixó y las contribucions d'en Camacho, pobres igualadins, ja ls planyo.

Lo dia menos pensat reventan.

A San Just Desvern tenen un Ajuntament que s'un digne modelo dels fusionistas.

D'algun temps á n'aquesta part li ha pegat lo capritxo al arcalde Sr. Mallol, en companyia de sos confreres Srs. Madorell y Canals, de sortir cada nit, avans de las deu, á recorre ls cafés y tabernas, y á obligar als duenyos ab mals modos á que tanquin sos establiments, fentlos amenassas molt serias.

Y no es aixó lo pitjor: es lo cas que l'altre nit á quarts d'onze, se passejaven tranquilament per un dels carrers de dit poble, tot prenent la fresca, quatre joves molt coneguts per sa bona reputació, quant tot d'una se ls presentan los citats senyors, acompanyats de alguns serenos, preguntantlos ahont anavan, y al contestar-ells que á pendre la fresca, foren detinguts y portats á l'Arcaldia, ahont estaren tancats fins l'endemá.

Aquesta operació de sortir á detenir pacífichs vehins se repeteix cada nit, fins á l'extrem que no hi ha vehí que s'atrevesca á sortir de nit.

Molt bé senyors molt bé.

Pera que s'convensin de qui son aquesta gent, basta dirlos que un d'ells, lo Sr. Canals, per mes senyas fou un dels cabecillas carlins mes farrenyos, que sembraren lo dol en la última guerra civil.

Una proba de lo que ha arribat á las entranyas dels madrilenys la fi desastrosa del imponderable perro Paco.

Un senyor que va conduhir á casa seva al Paco, ahont estigué durant la enfermetat, y una senyora que ha pagat los gastos de la malaltia, se disputan ara la propietat disecada del envidiable gos.

Y fins s'ha promogut un plet!!!

Tots dos se l'estimavan com un fill! Quina llástima de porcella que no s'entenguí!!!

Habém rebut una atenta carta de la Societat general de seguros «La Magallana» (Mendizabal, 23, Barcelona), en la que se ns fá saber que per tres centims de pesseta per dia de treball, pot assegurar-se un obrer de tots los accidents que pugan sobrevenirli en sa feyna, com rebentaments de caldera, etc.

Doném la noticia als nostres lectors, per lo que pugua interessarlos.

S'ha posat en venta al preu d'un ral pels Kioscos y llibrerías la comedia en un acte y en vers, original del jove Anton Saltiveri titulada Tres que n fan quatre.

EPÍGRAMAS

L'hermita de Sant Francesch deya un dia á unas senyoras: Poden vindre á totas horas que tinch sempre l'ciri encés.

A la neta del Obiols li ensenyaban de planxar, y tant fou lo que hi va entrar que ja sab planxar llansols.

La filla de un senyor noble per un clown se fá ensenyar, perque diu que vol lograr fer ben bé la planxa doble.

La candorosa Inocencia confessa ab un missioner, que per darli sa indulgencia acostuma á ferli fer nou mesos de penitencia.

Es tan avaro en Climent, que ahir li vaig reparar que no acostuma gastar ni l'més petit compliment.

EQUIVOCH

Gramática aquest istiu ensenyaba jo al Masnou, y al dir á un: Qué es sustantiu? contestá: La carn de bou.

Ha sigut portat al Saladero de Madrid lo célebre Marqués de Rays, reclamat pe l'govern francés com acusat de fraus y grans estafas comesos á Port-Breton.

Ja era hora de que s'posés á ratlla l'infame tráfico de carn humana que feya la católica empresa de Port-Breton ab los infelissos que tenian la desgracia de caure entre sas unglas.

Las Circunstancias, diari possibista de Reus, s'agarrifa de que Nobertina Audert dirigís un escrit als concellers de Paris, ab motiu de la inauguració del hotel de Ville, lamentantse de que s'esclogués de la festa al sexo femení.

Ja me agradaria saber lo programa del modo de pensar del autor de totas aquellas inconveniencias respecte á la dona.

Es molt probable que no la consideri en apitit de gayre mes cosa de lo que las dedica l'sultan de Turquia.

La Vespa, aquell periódich que per atacar als liberals no perdona injuria ni calumnia, inserta una carta del rey del As d'oros, que fi fa caure la baba de gust.

Lo canonje senyor Posa va fer l'altre dia un sermó á Sant Andreu deixant anar per la seva boca tot lo que va venirli contra ls liberals.

Ab aquest motiu La Antigua Union, periódich de Sant Martí, s'escama, y ensenya al furiós predicador l'Evangeli.

Deixil fer, home, deixil fer, cada vegada que puja un d'aquets á la trona la civilisació adelanta un pas.

XARADAS

Li caigué una tot al hú l'altre dia á na la Tona; com que encar no l'té segona, sempre l'acompanya algú.

GEROGLIFICH

I X TT II D IX D PAGI X

SOLUCIONS

A LAS CABORIAS DEL NÚMERO PASSAT XARADA: Ta-tta-go-na GEROGLIFICH: Don Abdon y don Senen es lo nom de una pessa

CORRESPONDENCIA

Tiá. La seva poesia te alguns defectes y sobretot es perillosa ara que apretan ab la ley de Imprenta. J. Nugués. Ja fa be de no desanimarse, pero per ara encara no serveix res de lo que envia. Patrici. Aquesta vegada ha comensat á tocar voras, pero encara no fila prou. M. B. (Palafregell). Gracias de lo que ns diu. Lo de la postdata per ara ho fa be. Baseas. Ha triat bon nom per pseudonim, perque ls seus escrits fan caure en basca. Un que la té morena. Aprofitarem un parell d'epigramas. L'últim es robat, mestre; aixó está més lleig que l'seu pseudonim. Xaranca. Si ls versos estessen mes ben rimats y la idea fos nova, la poesia estaria molt be. Blay Blanch. Los dos primers massa descarnats. Pere Reig. L'últim pot anar. Colomet. No serveix. J. Guinart. Lo Matilde está bastant be, y sobretot es molt interessant. Si á vosté li sembla be, del mateix argument pot ferse una noveleta per publicar en cinch ó sis vegadas. Un visnet d' en Ganya. Aprofitarem alguna xarada. J. Rosselló. L'anacronica va massa despullada; lo demés á son temps se insertarà.

ADMINISTRACIÓ. Cervera. J. P. Vosté en 18 Abril pagá 26 rs. deixant cuberta la seva subscripció per tot l'any 82. President Comité pagá 8 rs. en 20 Juny per trimestre Abril, Maig y Juny. Bany y Domenech deuen desde Abril á lo menos un ab altre. De modo que per igualarse á vosté tindrian de abonar dos trimestres Hernandez y tres trimestres Domenech y Estany. Figueras. V. G. Queda suscrit tenint pagat Juliol, Agost y Setembre. Podemarnos los números que li faltin, y ls hi enviarem. G. Laf. R. M. Queda servit y apuntat com á corresposal. Demat ni los números que li fassin falta. Vich. R. C. Queda suscrit comensant primer de Juliol present.

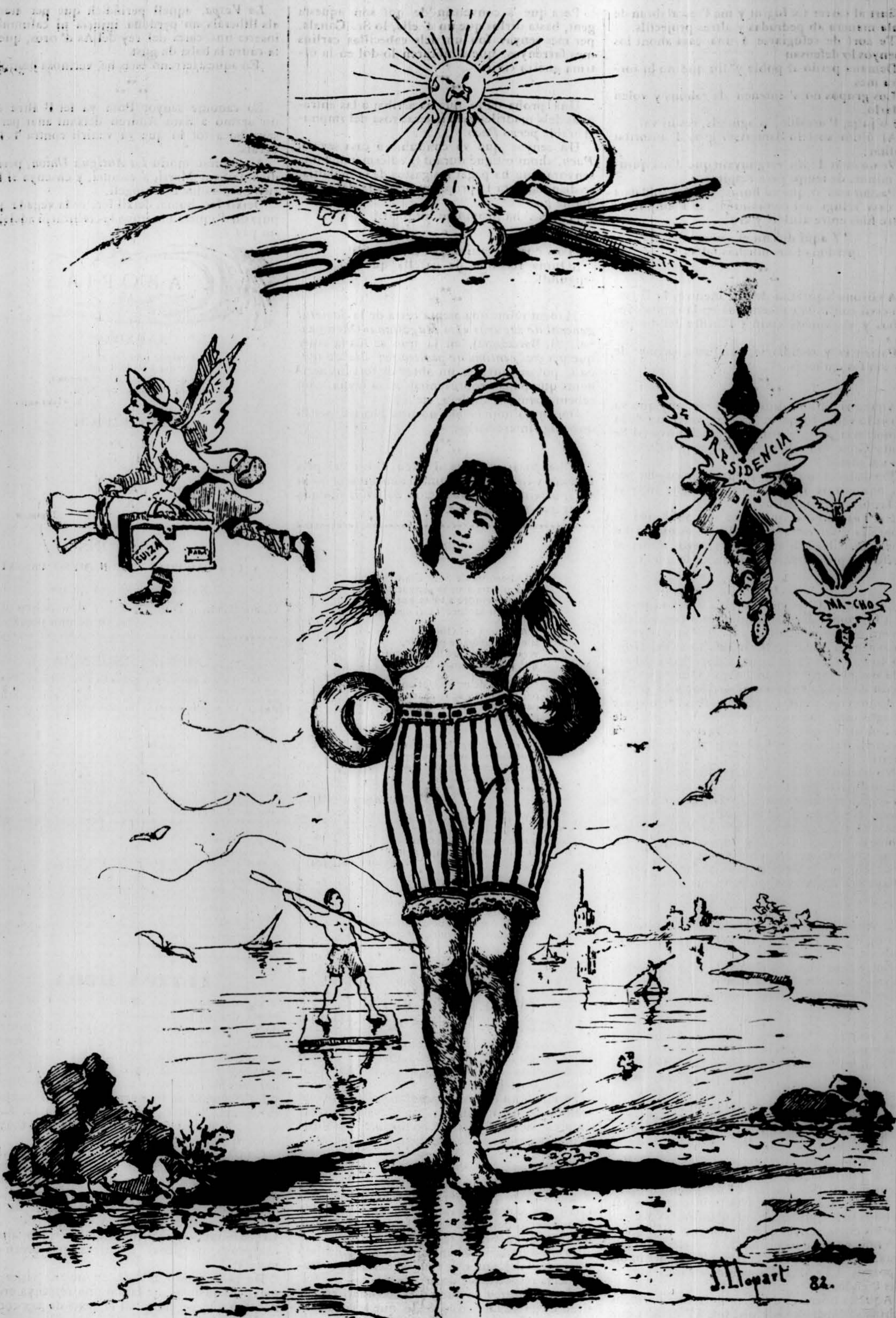
ÚLTIMA HORA

Lo dimecres á las sis de la tarde reberem la visita del escribá, actuari y agutzil del jutjat de 1.ª instancia de Sant Bertran, participantnos ab totas las bonas formas imaginables que venian á seqüestrar lo número 56 de LA TRAMONTANA, per haber sigut denunciada a n'aquell tribunal junt ab La Mosca, La Campana de Gracia y La Esquilla de la Torratxa, per las esplicacions que ls dits periódichs habiam fet de la lámina que ns habia sigut privada pe l'senyor Gobernador civil.

Com sempre nosaltres habiam fet lo mateix y may nos habia succehit res, figuríntse si vam quedar parats al rebre la noticia, puig sembla que s'persegueix un cas de clandestinitat!

Lo dijous al dematí anaren á prestar declaració lo nostre director y l'impressor de LA TRAMONTANA, trobantse al jutjat ab altres companys de penas y fatigas que feyan lo mateix.

De la impresió rebuda en nostra visita al palau de justicia, ne farém una ressenya en lo número que ve, puig val la pena de ser coneguda.

Quan arriba la caló
Tothom vol fe 'l cabussó.